

Kronika

Zmarł Ryszard Danecki

30 listopada 2013 roku zmarł w Poznaniu **Ryszard Danecki**, publicysta kultury, krytyk teatralny, dziennikarz, prozaik i poeta. Człowiek niezwykle ciepły i przyjazny ludziom. Znałem się Rysiem ponad 15 lat. Spotykaliśmy w Poznaniu na Międzynarodowym Listopadzie Poetyckim, Warszawskiej Jesieni Poezji. Bardzo często dzwonił do mnie, żeby zapytać o opinię na temat swoich nowych wierszy. I zawsze pytał: – *Jak tam Twoje czeskie piwa w Żelowie? Ty to masz dobrze, masz je u siebie na miejscu!* A lubił piwo, jak mało kto. Kiedy spotykał się, to nigdy nie odmawiał.

Był legendą Poznania – współzałożycielem Grupy Literackiej „Wierzbak” i Międzynarodowych Listopadów Poetyckich. Przez 40 lat pracował jako publicysta kultury i krytyk teatralny w prasie poznańskiej. Związany twórczo z kabaretem Żółtodziób, sceną operową Pro Musica i Piwnicą Jazzową Browar. Autor kilkudziesięciu książek poetyckich i prozatorskich, utworów scenicznych, librett oper kameralnych i kantat, przekładów poezji z niemieckiego, rosyjskiego i angielskiego. Jego wiersze zostały przetłumaczone na ponad 37 języków.

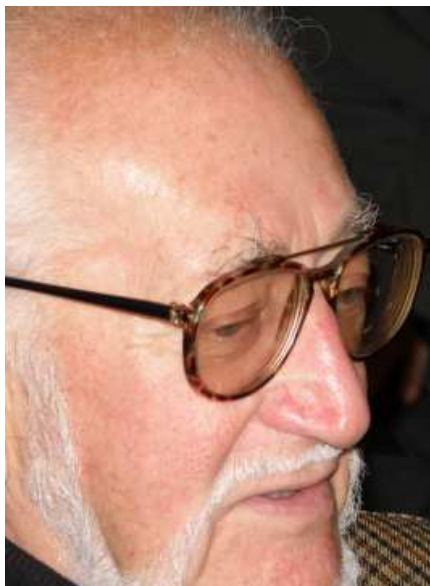


Foto: Andrzej Dębkowski

Ryszard Danecki

Laureat wielu nagród m.in.: Czerwonej Róży, XIV Międzynarodowego Konkursu o Nagrodę Księżnej Agha Khan we Francji, Nagrody Miasta Poznania, trzykrotnie Nagrody Ministra Kultury i Sztuki, Nagrody Literackiej Ministra Obrony Narodowej, Nagrody im. J. Kasprzowicza, Nagrody im. Wł. Reymonta i Nagrody Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich. Za swoją twórczość i działalność społeczną otrzymał wiele odznaczeń m.in.: „Zasłużonego Działacza Kultury”, „Złotą Odznakę Honorową Związku Chórów i Orkiestr”, „Zasłużony dla Wielkopolski”, „Zasłużonego dla Książki”, „Zasłużonego Pracownika Morza”, „Zasłużonego dla Lotnictwa”, statuetkę „Hipolita” – (Lider Pracy Organicznej), „Medal Edwarda Raczyńskiego”, statuetkę „Dobosza Powstania Wielkopolskiego”, „Zasłużonego dla Wielkopolski” oraz

Krzysz Kwalerski Orderu Odrodzenia Polski.

W roku 2011 uhonorowany został przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Srebrnym Medalem Zasłużony Kulturze Gloria Artis. Miał 82 lata.

ANDRZEJ DĘBKOWSKI

17 listopada zmarła Doris Lessing. Laureatka literackiej Nagrody Nobla. Po tym, jak w 1973 Nagrodę Nobla w kategorii literatury dostaje Patrick White, Sándor Márai notuje w dzienniku: *Literackiej Nagrody Nobla już od jakiegoś czasu nie dostają pisarze, tylko państwa. W tym roku otrzymała ją młodzieńczy, rozwijający się kontynent: Australia. Wcześniej otrzymały ją Gwatemala, Islandia, Chile, Jugosławia i Nelly Sachs. Mauretania i Albania jeszcze czekają na swoją kolej; ale to tylko kwestia alfabetu.* Ciekawe, co miałby do powiedzenia o laureatce Doris Lessing? W końcu Lessing nie jest autorką z jakiegoś małego kraju. W końcu nie jest autorką kilku książek, a kilkunastu.



Informacje

31. Międzynarodowy Festiwal Bardów OPPA 2013 czyli Ogólnopolski Przegląd Piosenki Autorskiej jest kultowym wieloletnim festiwalem w dziedzinie piosenki autorskiej odbywającym się w Warszawie, jedynym takim, którego uczestnicy są równocześnie autorami tekstów, kompozytorami muzyki i wykonawcami piosenek. Ten festiwal to święto piosenki autorskiej w której liczy się przede wszystkim osoby, w pełni świadomy swej wagi i odrębności przekaz artysty. OPPA od momentu powstania w 1978 jest największym w Polsce forum dla artystycznych wypowiedzi, które głoszą prawdę o świecie o ludziach i o sobie samych.

Tegoroczny festiwal trwa tradycyjnie 9 dni. I tak 16 listopada odbył się pierwszy koncert konkursowy tzw Półfinał OPPA 2013 do którego zakwalifikowano 14 uczestników w tym czterech wykonawców z Krakowa.

W składzie Rady Artystycznej, która decydowała o dopuszczeniu do Finału OPPA 2013 zasiadali: Piotr Bakal – przewodniczący, Mirosław Czyżykiewicz, Stanisław Klawe, Bogusław Nowicki, Andrzej Ozga, Mateusz Rulski. Decyzją tego gremium do Wielkiego Finału OPPY między innymi została zakwalifikowana **Alicja Tanew**. 17 listopada Jury OPPA 2013 w składzie: Ewa Paczoska – przewodnicząca, Jaga Koftowa, Barbara Podmiotko, Bogusław Nowicki, Adam Sławiński przyznało m.in. wyróżnienie honorowe pięciu uczestnikom Wielkiego Finału, w tym także Alicji Tanew, która po raz trzeci jest finalistką OPPY, poprzednio w latach 2000 i 2005.

Włodzimierz Tetmajer
(1861-1923)Spotkanie w 90. rocznicę śmierci artysty,
polityka, parlamentarzystyMuzeum Niepodległości w Warszawie
16 grudnia 2013, godzina 17.00

Ilu Polaków, zwłaszcza średniego i starszego pokolenia na słowa powitania: „Sława, panie Włodzimierzu” nie odpowie nieomal mechanicznie: „Żona stroi się w alkierzu”, ilu wreszcie stwierdzenie „Chłop potęgą jest”, nie zakończy jednym tchem – „i basta”? Od kilku pokoleń, za sprawą arcydramatu „Wesele” Stanisława Wyspiańskiego, „weselny” Gospodarz przesłania niesłusznie literacki pierwowzór – wizerunek **Włodzimierza Przerwy Tetmajera**, uznanego malarza młodopolskiego, świetnego publicysty, parającego się także, choć z mniejszymi już sukcesami, poezją i dramaturgią. Był Włodzimierz Tetmajer, potomek starej i ustosunkowanej szlacheckiej rodziny, współzałożycielem Polskiego Stronnictwa Ludowego, który z chłopami, z polską wsią, wiązał nadzieje na odzyskanie przez Polskę niepodległości i jej ład społeczny. W tych nadrzędnych dla Polaków sprawach, umiał stawać ponad podziałami politycznymi i społecznymi.

W 1890 roku ożenił się z Anną Mikołajczykówną, córką niebogatego gospodarza z podkrakowskich Bronowic Małych. W kilka lat później, artysta osiadł w zbudowanym przez siebie w Bronowicach dworku – chałupie, wśród chłopów, nie jako chłopoman, ale rzecznik polskiej wsi. 20 listopada 1900 roku w dworku Włodzimierza Tetmajera, odbyło się głośne wesele krakowskiego poety Lucjana Rydla z siostrą Anny Tetmajerowej, Jadwigą Mikołajczykówną, jak tamto, Tetmajerowe, wzbudzające sporo sensacyjnych emocji, przyjmowane jako mezalians. Ściągnęło ono krakowską bohémę artystyczną i bronowickich chłopów. Dzięki Wyspiańskiemu stało się też najgłośniejszym polskim weselem, przeniesionym wkrótce, w 1901 roku na deski teatralne. Od krakowskiej prapremiery upłynęło 112 lat, a dramat cieszy się niezmienną popularnością.

W 1904 roku Tetmajer zamieszkał w położonym nie opodal pofranciszkańskim dworku, który po swojemu odnowił i urządził, a który nazwano odtąd Tetmajerówką, natomiast swoją dotychczasową „dziedzinę” sprzedał Lucjanowi Rydlowi. Nazwano ją z czasem Rydlówką. Tetmajerówka rychło stała się salonem, w którym bywali artyści i politycy – m.in. Stanisław Wyspiański, Henryk Sienkiewicz, Władysław S. Reymont, Kossakowie, Józef Piłsudski, Wincenty Witos, Jan Stapiński, Wojciech Korfanty. Tetmajer był gorącym patriotą, w jego publicznej działalności sprawa odzyskania niepodległości przez Polskę była zagadnieniem kluczowym. W 1915 roku wraz z Wincentym Witosem i Władysławem Długoszem odbył podróż do Szwajcarii w celu pozyskania pomocy dla Polaków dotkniętych wojną. Zaangażowany był w pracach Polskiej Komisji Likwidacyjnej. Zmarł w 1923 roku. Jego pogrzeb w Bronowicach Małych był wielką patriotyczną manifestacją.

Obrazy Włodzimierza Tetmajera, poświęcone tematyce ludowej, obrzędowej, rodzajowej czy religijnej, zdobią ściany licznych muzeów i innych prestiżowych wnętrz, a wspaniałe „bajecznie kolorowe” polichromie - wnętrza, znanych kościołów czy salonów i wzbudzają niezmiennie zaślony zachwyt.

STANISŁAW DZIEDZIC